

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sieradz za 2023 rok

Sieradz, dnia 26 kwietnia 2023 roku

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sieradz. Sporządzany jest w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- d) liczby mieszkańców,
- e) liczby właścicieli nieruchomości objętych systemem oraz właścicieli, którzy nie zawarli umowy,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- h) wprowadzonych zmianach w gospodarce odpadami komunalnymi,
- i) poziomach recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- j) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawozdanie sporządzane za rok poprzedni przez Wójta Gminy Sieradz przedkładać jest Marszałkowi Województwa Łódzkiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi w terminie do dnia 31 marca.

2. Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sieradz.

2.1. Źródła powstawania odpadów komunalnych.

W myśl ustawy o odpadach z końca 2012 r., odpady komunalne zostały zdefiniowane, jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów,

które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. W tekście tej ustawy z końca 2012 r. dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi nawet, jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych i wykorzystywanych na cele rekreacyjne. Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak odpady z koszy ulicznych.

2.2. Wprowadzone zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sieradz.

- Rok objęty przedmiotową Analizą, to kolejny rok w którym funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi. W 2023 roku na terenie Gminy Sieradz zniesiono odbiór drobnych odpadów budowlanych i rozbiórkowych, który odbywał się co drugi miesiąc oraz odbiór odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów oraz przeterminowanych leków i chemikaliów, który odbywał się jeden raz w roku.

3. Liczba właścicieli objętych systemem, liczba mieszkańców oraz liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy.

- a) liczba właścicieli objętych systemem: 3381,
- b) systemem objęto: 9408 osób zamieszkałych (według złożonych deklaracji),
- c) liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych: 9.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Sieradz

W 2023 r. wytworzono 3497,6890 Mg odpadów komunalnych na terenie gminy. Ustalając ilość odpadów przyjęto dane ze sprawozdań rocznych sporządzanych przez firmę odbierającą odpady komunalne, z rocznego sprawozdania podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmiotu prowadzącego punkt skupu.

4.1. Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi

Odpady komunalne z terenu Gminy Sieradz odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zmieszane odpady komunalne mogą być przekazywane wyłącznie do regionalnych instalacji przekształcania odpadów komunalnych.

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie Gminy Sieradz selektywna zbiórka szkła, metali i tworzyw sztucznych, papieru, odpadów ulegających biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów w 2023 r. obowiązywała według następujących zasad:

- papier na nieruchomościach zamieszkałych, niezamieszkałych i wykorzystywanych na cele rekreacyjne odbierany był w workach co drugi miesiąc,
- szkło na nieruchomościach zamieszkałych, niezamieszkałych i wykorzystywanych na cele rekreacyjne odbierane były w pojemnikach co drugi miesiąc,

- metale i tworzywa sztuczne na nieruchomościach zamieszkałych, niezamieszkałych i wykorzystywanych na cele rekreacyjne odbierane były w workach jeden raz na miesiąc,
- odpady ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów na nieruchomościach zamieszkałych, niezamieszkałych i wykorzystywanych na cele rekreacyjne odbierane były w pojemnikach i workach od miesiąca listopada do marca jeden raz na miesiąc, a od kwietnia do października dwa razy w miesiącu.

Na terenie Gminy Sieradz ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również problemowe odpady, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz inne odpady niebezpieczne. Do przyjmowania tego rodzaju odpadów i ich okresowego magazynowania przeznaczony jest między innymi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, o którym mowa w znowelizowanej ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Punkt zlokalizowany jest w Sieradzu przy ul. Dzigorzewskiej 4. Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych służy minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobiega zanieczyszczeniom środowiska naturalnego. Ponadto, tego typu punkty oraz jego odpowiednia promocja, doprowadzają do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców, a co za tym idzie skuteczniejszej segregacji odpadów.

Niektóre frakcje, m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe odbierane są jeden raz w roku podczas zbiórek objazdowych.

Nowy system zakłada funkcjonowanie stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które przyjmować będą wskazane rodzaje odpadów w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. dla mieszkańców Gminy Sieradz uruchomiony jest na terenie Stacji Przeładunkowej Odpadów Komunalnych w Sieradzu przy ulicy Dzigorzewskiej 4, Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 – 18:00 oraz w soboty w godzinach 7:00 – 15:00. Rodzaje posegregowanych odpadów z gospodarstw domowych, które bezpłatnie mogą dostarczać mieszkańcy gminy zawiera poniższa tabela:

Tabela 4.

L.p.	Rodzaj odpadu	Opis
1	Opakowania z papieru i tektury	Papier gazetowy, książki, kartony, papier opakowaniowy, pudełka itp.
2	Opakowania z tworzyw sztucznych	Butelki po napojach typu pet - wszystkie kolory. Opakowania m. in.: po chemii gospodarczej (po szamponach, płynach do zmywania itp.) i inne elementy z tworzyw sztucznych, z materiałów przydatnych do recyklingu.
3	Tworzywa sztuczne	Opakowania ze styropianu, styropian bez zanieczyszczeń.
4	Opakowania z drewna	Skrzynki, palety, opakowania po produktach roślinnych itp.
5	Złom metali żelaznych i nieżelaznych	Złom metali żelaznych, puszki po konserwach, nakrętki od słoików, puszki aluminiowe po napojach oraz inne opakowania aluminiowe, złom metali nieżelaznych itp.

6	Opakowania wielomateriałowe	Opakowania wielomateriałowe po napojach, sokach, mleku itp. (tetrapack).
7	Opakowania ze szkła	Opakowania szklane takie, jak: słoiki, butelki, opakowania po kosmetykach itp. Bez względu na kolor.
8	Odzież i tekstylia	Zużyta odzież, opakowania z tekstyliów.
9	Zużyte opony	Opony z rowerów, motocykli, samochodów osobowych, dostawczych o maksymalnych wymiarach 650 mm x 300 mm.
10	Gruz budowlany	Gruz ceglany, gruz betonowy, kafelki, ceramika budowlana itp.
11	Izolacyjne odpady budowlane	Odpady budowlane i remontowe zanieczyszczone materiałami izolacyjnymi.
12	Drewno	Stolarka budowlana.
13	Szkło	Szkło okienne.
14	Tworzywa sztuczne	Poremontowe i budowlane tworzywa sztuczne.
15	Odpadowa papa	Papa bez zanieczyszczeń.
16	Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	Płyty CD, DVD, kasety magnetofonowe i VHS itp.
17	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Kompletny, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny taki, jak: radia, telewizory, komputery, lodówki itp.
18	Baterie małogabarytowe i akumulatory	Baterie i akumulatory małogabarytowe powszechnie stosowane w artykułach gospodarstwa domowego (zabawki, piloty, latarki, zegarki, telefony itp.)
19	Odpady niebezpieczne	Środki ochrony roślin i opakowania po nich, rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, odczynniki fotograficzne, świetlówki, termometry, oleje i tłuszcze jadalne, oleje silnikowe oraz opakowania po nich, farby, tusze, kleje, lepiszcze, żywice, detergenty, drewno zawierające substancje niebezpieczne.
20	Leki	Przeterminowane lekarstwa.
21	Igły i strzykawki	Odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.
22	Odpady ulegające biodegradacji	Gałęzie, liście, trawa, drewno itp. (wyłącznie od właścicieli nieruchomości, którzy nie posiadają kompostownika przydomowego i nie kompostują bioodpadów stanowiących odpady komunalne).
23	Odpady wielkogabarytowe	Elementy wyposażenia mieszkań min.: meble, kanapy itp.
24	Żużle i popioły	Żużle i popioły paleniskowe (pochodzące z gospodarstw domowych).

W części 4.3.3 przedstawiono ilość odpadów komunalnych dostarczonych przez mieszkańców Gminy do ww. Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych.

4.2. Zasady odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z art. 6d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odpady komunalne z terenu Gminy Sieradz odbierane są przez firmę wyłonioną w przetargu.

4.3. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Sieradz w roku 2023, w tym osiągnięty poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

4.3.1. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebranych z terenu Gminy Sieradz w roku 2023.

W roku 2023 przetwarzaniu poddano następującą ilość odpadów komunalnych zmieszanych, pozostałości z sortowania i odpadów ulegających biodegradacji:

- Odpady komunalne zmieszane o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 1505,7400 Mg,
- Odpady ulegające biodegradacji w ilości 434,3000 Mg,
- Pozostałości z sortowania to odpady o kodzie 19 12 12 w ilości 69,0583 Mg, które zostały poddane składowaniu.

4.3.2. Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w roku 2023 r.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania dla roku 2023 wyniósł 15,61 %.

Niezbędnym jest dalsza redukcja odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, tj. odpadów o kodzie 19 12 12 zawierającą frakcję ulegającą biodegradacji. W tym wypadku najlepszym rozwiązaniem byłoby przekazywanie tych odpadów do instalacji do ich termicznego przekształcania.

4.3.3. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Sieradz w roku 2023.

W 2023 roku z terenu Gminy Sieradz zostało odebrane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości 2689,8000 Mg odpadów komunalnych. W Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zostały zebrane 547,8760 Mg odpadów. W punkcie skupu zostało zebrane 260,0130 Mg odpadów.

5. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach).

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto, zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy, odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

W związku z powyższym zgodnie z nową ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje pod kodem 19 nienadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje o statusie RIPOK.

W roku 2023 strumień odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, które zostały przekazane do Stacji Przeladunkowej Odpadów Komunalnych znajdującej się w mieście Sieradz, ul. Dzigorzewska 4, 98-200 Sieradz, wynosił 1505,7400 Mg. Stacja jest integralną częścią Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, mieszczącego się w miejscowości Orli Staw 2, 62-834 Ceków. Na terenie Gminy Sieradz nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2023 r. nie realizowano zadania inwestycyjnego na terenie Gminy Sieradz związanego z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Jednakże z uwagi na systematyczny wzrost strumienia odpadów odbieranych bezpośrednio z nieruchomości i dostarczanych przez firmy komunalne do Stacji Przeladunkowej Odpadów oraz rosnące bezpośrednie zainteresowanie mieszkańców Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, co powoduje utrudnienia w bezpiecznej obsłudze mieszkańców i wydłużenie czasu obsługi zarówno firm komunalnych jak i samych mieszkańców, celowym jest budowa PSZOK poza terenem SPO.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od dnia 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wydatki poniesione przez Gminę Sieradz to 2 952 011,03 zł. Wpływy z opłat wyniosły 3 178 711,55 zł i pokryły koszty funkcjonowania systemu. Nadwyżka wyniosła 414 728,18 zł.

8. Osiągnięty w roku 2023 poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

8.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Osiągnięty za rok 2023 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 38,25 %.

8.2. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Z terenu Gminy Sieradz w 2023 roku przekazano 442,3566 Mg odpadów komunalnych do termicznego przekształcania co stanowi 13,82 %.

Sporządził: Karol Mizerski

ZASTĘPCA WÓJTA
Krzysztof Polusik